

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Tulbure György és Soós István

A városi tanács tegnapi alakuló gyűlése minden nagyvárad polgárt meglepéssel tölthet el.

A gyermekbetegségen már az első félórán átasett a tanács. Amikor alapos megfontolás után a város legfőbb vezetőinek megválasztására került a sor, tényleg azokat ültették be a vezető pozíciókba, akik a jelenlegi viszonyok között a nagy és nehéz feladatok betöltésére a legalkalmasabbnak látszanak.

Kétségtelen, hogy pár hónapi működés után Tulbure Györgynek sikerült megszereznie a városi polgárság osztatlan bizalmát és szimpátiáját. Nem annyira a közgazdasági ügyekben való jártasság, a jogi képzettség szimbólumát vagy a magasabb politika exponensét látták Tulbure Györgyben, hanem jóhiszeműségét, a becsületes törekvést arra, hogy kiegyenlítse az ellentéteket, egyenesse a fejlődés útját és lehetővé tegye a nehézkesen döcögő városi adminisztráció sima menetét. Tulbure György eddigi működésével tanujelét adta annak, hogy objektíven tudja megítélni a dolgokat, szociális kérdésekben együttérző a város lakosságának azoknak a széles rétegeivel, amelyek a mai nehéz körülmények között nagyon is rá vannak szorulva a hatóságok támogatására, komplikált és bonyolult városi problémákban legalább is igyekezik megtalálni azt a helyes utat, amely a város közönségét kielégíti. A színház kérdésében például meggyőződésünk szerint Tulbure György mindent megtett, amit tőle várni lehetett. Reméljük és várjuk, hogy ezen az uton fog tovább is haladni, az eddiginél nehezebb körülmények között és még alkalma nyílik demonstrálni azt, hogy mindentéle tekintetben méltó a város közönségének bizalmára.

Soós István dr alpolgármesterege — ha tényleg bekövetkezik — a leghatározottabban nagy előnyt jelent Nagyvárad városának. Nem is tudjuk elképzelni, hogy kit ültetnének be ebbe a nehéz pozícióba, Soós István helyett a polgármesterhelyettesi állásba. Mi nem a Magyar Párt jelöltét látjuk benne, hanem a régi, kipróbált közigazgatási szaktekinélyt, a tanácsadót, a törvény legelőkeltebb ismerőjét és interpretálóját, a biztos szemű kalauzt, aki a városi tanácsot a paragrafusok kifürkészhetetlen labirintusai között átfogja tudni vezetni. Minden ember pótolható. De Nagyvárad város mégis zavarba jönne, ha dr Soós Istvánt mással kellene helyettesíteni. Hirtelenében nem is tudunk megnevezni hozzá hasonló szaktudású és tekintélyű közigaz-

gatási szakférfiut és így tulzás nélkül állíthatjuk, hogy dr Soós István nélkül nem lett volna teljes az állandó választmány.

Epen ezért biztosan hisszük és reméljük, hogy ő fogja elnyerni a

polgármester helyettesi állást és ezért az ő kinevezését máris befejezett ténynek tekintjük.

Tulbure György és dr Soós István kijelölése e vezető állásokba ma'dnem teljesen biztosítékot nyújt arra, hogy a városi tanács mai összetételében életképes lesz és nem válik szükségessé egy

ujabb izgalmas választás elrendelése. Mi szívesen látjuk az állandó választmányban a szociális nevelésű és fegyelmezett új tagokat is, akik Tulbure György és dr Soós István vezetése mellett bizonyára nagyon üdvösen fognak közreműködni a város fejlődésének nagy és nehéz munkájában.

Szombaton ül össze először az állandó választmány

A választott tanács 22 szóval Tulbure Györgyöt jelölte polgármesternek

Tegnap délután 3 órától fél 9 óráig volt együtt az új városi tanács. Az ülés programmszerűen zajlott le. Jacob József prefektus nyitotta meg az ülést, majd dr Vostinar János főjegyző felolvasta a törvény vonatkozó szakaszait és azt a rendeletet, mely a választott tanácsot azzal az indoklással hívja össze, hogy a kontesztációt nem fogadták el. Az állandó választmány tagjaiul a következőket választották meg:

Rendes tagok: dr Erdélyi Szevér, dr Rozvány Jenő, dr Havas Andor, Craciun Andor, dr Egry Gergely, dr Soós István, Spitzer Benjámín.

Póttagok: Czeller Lajos, Kőszegi Róbert, dr Simona György.

Eszerint az új városi tanácsban, mely átveszi az ügyosztályok felett való ellenőrzést, de lehetséges, hogy a vezetését is, a nemzeti pártnak két

exponense, dr Erdélyi Szevér ügyvéd és dr Egry Gergely ügyvéd, három szociálista, dr Havas Andor orvos, dr Rozvány Jenő ügyvéd és Spitzer Benjámín asztalos iparos foglalnak helyet. A parasztpártot Craciun András tanár a Magyar Pártot dr Soós István képviselik.

A polgármester választás erős küzdelmet ígért. Három jelölt között folyt a harc, mely ezzel az eredménnyel zárult:

Tulbure György	22
dr Lazar Aurél	12
dr Bucico Coriolán	11

szavazatot kapott.

Tulbure György polgármesteri kinevezése egészen bizonyosra vehető.

Igy tehát Tulbure Györgyre vár az a nehéz, de lelkesítő feladat, hogy a választott tanács működésével egy új és konstruktív éra következzen el Nagyvárad életében.

megválasztott egy delegátus a komoly jelöltek.

Vagy az sem lehetetlen, hogy miután az iskolaügy megfelelőleg van képviselve a tanácsban, mind a három női tagsági helyre karitatív intézményeknek olyan hölgytagjai kerülnek, akik évtizedes multtal szolgálják Nagyvárad emberbaráti intézményeit.

A lej 27750

A lej folytonos és rohamos emelkedése az egész közgazdasági életben nagy zavarokat okoz. Most derül ki, hogy a pénzhány idején a lei ilyen irányu folytonos emelkedése épen olyan kinos következményekkel jár, mint a zuhanás. A pénzpiac nagyon idegesen reagál erre a legújabb szenzációra. Az idegen valuták, amelyek már napok óta kivontak a forgalomból, újból nagy tömegekben kerültek piacra. A kínálat a délelőtt folyamán szokatlanul nagy volt. Mértékadó körök véleménye szerint további szilárdulás várható.

A mai zürichi nyitás

BUDAPEST 27750

BERLIN	12330	PARIS	1440—
NEW-YORK	51750	PRAGA	153250
LONDON	251225	B.PEST	72.50
BECS	73—	MILANO	1880—

Készül a konkordátum

Románia és a Vatikán közt

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia írja, hogy rövidesen létrejön a konkordátum Románia és a Vatikán között, rendkívül kedvező feltételekkel a Vatikánra nézve.

Averescu miniszterelnöknek a pápánál történt látogatása a konkordátum előkészítésére irányult és Averescu messze-menő engedményeket helyezett kilátásba a Szentszéknek.

Az állandó tanács megerősítéséig Tulbure György vezető tovább az ügyeket

Tulbure György, ma már reggel jókor megjelent hivatalában, ahol a megerősítésig, mint az ideiglenes bizottság elnöke látja el teendőit.

— Holnap Bukarestbe utazom, mondotta munkatársunknak, s ma elkészítjük a tegnapi ülés kimerítő jelentését. Megszerkesztjük a szükséges iratokat, hogy a miniszteriumban bemutatassuk azokat. Jövő szombaton jövőnk haza, természetesen az állandó választmány és a polgármesteri állás megerősítésével.

Szombaton ül össze először az állandó választmány s ekkor állítjuk az ügyosztályok élére a tanácsosokat.

Rövidesen gondoskodni fogunk — folytatta Tulbure György, — a tanács három női tagjának kooptálásáról.

Jacob prefektus holnap szintén Bukarestbe utazik.

A francia és német külügyminiszter meg- egyezése Poincaré kifogásával találkozik

Ma döntőjelentőségű minisztertanács lesz Párisban

— Az Estilap eredeti távirata —

A külpolitikai események közül kétségkívül a legnagyobb szenzáció a francia—német egyezmény. Az egész világsajtó

e két nagy nemzet barátságos köznevelésének hatásaival foglalkozik.

Megállapítják a lapok, hogy a francia—német barátkozás nem csupán egyszerű köznevelést,

hanem valóságos szövetséget jelent, amelynek a versaillesi szerződésre is befolyása lesz.

Nagyon érdekes elsősorban az angol sajtó felfogása. Mint Londonból táviratozzák, a Times hivatalos körökből érdekes megállapításokat közöl a német—francia viszonyról. A többiek között azt írja, hogy

Briand és Stresemann találkozását élénk diplomáciai jegyzékváltás előzte meg Páris és Berlin között. Németország különböző politikai engedményeket kért. Követelte a Rajna vidék kiürítését, a katonai ellenőrzés csökkentését, a Saar-vidéki népszavazást. Ezzel szemben a legmesszebbmenő pénzügyi támogatást helyezte kilátásba.

A Daily News jelenti, hogy a thoiry-i találkozásokon Stresemann és Briand nemcsak a békülékenység szellemét teremtették meg, hanem ezen jóval túlmenőleg egy végleges egyezmény szövegében is megállapodtak, amelyet mindkét külügyminiszter kormánya elé terjeszt jóváhagyás végett.

A Daily Telegraph és a Daily Herald aggódnak, hogy Briandnak a thoiry-i egyezmény miatt

kemény harca lesz Poincaréval,

a francia kamarával sőt a közvélemény egy részével is.

A francia kormány tanácskozásán különben szóba kerül Briand és Stresemann thoiry-i tanácskozása. Arra a puszta hírre, hogy a kormány néhány tagja nem ért egyet Briand tárgyalásaival, —

a frank elég érzékenyen hangzott.

Francia reakciós körök véleménye szerint a német—francia együttműködést biztosító meg egyezés valójában támadás a versaillesi szerződés érinthetlensége ellen. Számítanak arra, hogy

Poincaré a Rajna-vidék ki-

ürítéséhez és Németország katonai ellenőrzésének megszüntetéséhez nem fog hozzájárulni.

Az Excelsior úgy értesül, hogy Stresemann októberben Párisba megy, Briand pedig még ebben az esztendőben Berlinben viszonzja a látogatást.

A NYOMORULTAK I. rész

az Atlantic és Apolló-mozgókban

ma, kedden utoljára

Dr Bucico Coriolan állásába való visszahelyezését kéri

A volt polgármester panasza a Táblán

Nagyváradnak hat éven át volt polgármestere dr Bucico Coriolan, akit most — mint tudjuk — állásából elbocsátottak. Emiatt a volt polgármester dr Roxin Tódor ügyvéd útján panasszal fordult a nagyváradai Táblához, ahol október 7-én tárgyalják az érdekes ügyet. A Táblához beadott terjedelmes előterjesztésben előadja dr Bucico Coriolan, hogy őt 1920 februárjában a kormányzótanács nevezte ki polgármesterré és állásában 1922-ben királvi dekretummal véglegesítették. Az új közigazgatási törvény 384. §-a alapján ő is vállalt volna városi tanácsosi jelöltséget anélkül, hogy ezzel köztisztviselői jogait elvesztette volna. A törvény szerint ugyanis neki

csak akkor kellett volna lemondania, amikor a választás megerősítést nyert és az új tanács hivatalba lépett.

Mielőtt azonban ez megtörtént volna, kinevezték a Comisia interimarét, amelynek ő is tagja lett. Ezt a megbízatást a törvény 278. §-a alapján foglalta el és ebben a minőségében két hónapig működött anélkül, hogy fizetését visszatartották volna. Mindezekből pedig arra a következtetésre jut dr Bucico Coriolan, hogy

jog szerint még ma is ő Nagyvárad polgármestere,

mire való tekintettel kéri a bíróságot, mondja ki törvénytellenek azt a miniszteri, illetve városi tanácsi határozatot, amellyel fizetését beszüntették és rendelje el állásába való visszahelyezését valamint fizetésének 1926 augusztus 1-ig visszamenőleg való kiutalását.

Időjárás

Az ősz — pontosan, dátumra befutott. Szeptember 21-én hideg szelek szárnyán megérkezett és rohanó utjában szürke felhőpalást leng utána. A vénasszonyok nyara után pontot tett a hideg. Az uszodának füccs, fa után kell nézni. divatos felöltők kacsingatnak a didergő világra a főutcai kirakatokból.

Prognózis: Keleten fagyos szelek, sokhelyütt csapadék.

Nagyvárad árfolyamok

Magyar korona	375 pénz	380 áru
Dollár	188 --	189 --
Cseh korona	555 --	560 --
Svájci frank	3640 --	3660 --
Osztrák shilling	2650 --	2670 --
Francia frank	520 --	530 --
Angol font	915 --	920 --
Olasz líra	680 --	700 --

Kötött divatkabátok, puloverek, swetterek, legszebb választékban legolcsóbbak a

HÓFEHÉRKE áruházban

Sas-palota 2565-3

Bukaresti zárlat (dél 12 órakor)

BUDAPEST	2655
BÉCS	2665
PARIS	525
LONDON	923
ZÜRICH	3655
MILANO	680
NEW YORK	18775
PRÁGA	555

Klubközi teniszverseny. A Nagyvárad Sport Egylet tenisz szakosztálya egy klubközi mérkőzésre hívta meg a Nagyvárad Atlétikai Klub tenniszeseit. A NAC a feltételeket elfogadta, s így Nagyvárad sport-szerető közönségének ismételtén egy érdekes és nívós teniszversenyt lesz alkalma végigélni. A versenyen négy férfi egyes és két férfi páros versenyszám szerepel. A versenyt szerdán, f. hó 22-án délután 3 órai kezdettel a NSE Döry-szigeti sporttelepén rendezik.

Várad betörők munkája nappal és éjjel

Tegnap délből a Jorga Miklós (Zöldfa) utca kereskedői lettek arra figyelmesek, hogy egy rosszul öltözött fiatalember fel akarta nyitni a híres Kárpáti-féle boltot. Lefűltek a fiatalembert és bevittek a rendőrségre, ahol megállapították személyazonosságát. Neve, Gángi Pál és betörőmesterség már hosszabb idő óta kenyerre. Kihallgatása után letartóztatták. Azt hiszik, az utóbbi idők jónéhány betörése nyomja a lelkét.

Ma hajnalban különös meglepetés érte Czitrom Lászlót, a Magyar Általános Hitelbank cégjegyzőjét. A Delavrancea (Ritók Zsigmond) utca 36. szám alatti lakásában betörők jártak és a lakás szalonjából, amelyet a hálószobától egyszerű üvegfal választ el 50.000 lej értékű ruhaneműt és egyéb tárgyakat vittek el. A betörő a szuterénben levő konyhából vezető lépcsőn jutott fel a lakásba és a házbeli nyugodtan aludtak, mialatt a betörők zajtalanul végezték munkájukat. Csak reggel vették észre a hivatlan vendéglátást és nyomban megtették a feljelentést a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást.

Közép-Európa nyaraló- és gyógyhelyei közül legolcsóbb és legelőkelőbb: Abbázia. Keresse meg a Pensione Elenát (Steinacker-Villa)

Keyman-Szinkör

ma délután utoljára mutatja be

kettős műsorban

Fiatalság-holondság

és

Aranyhajszó

Összesen 12 felvonásban.

Főszerepben: Marie Prevost.

Jön

Jön

Postás Katica

Főszerepben: Corrine Griffith.

VIZUMOT

leggyorsabban és legpontosabban a
Megedius Hirlapiroda intéz. TELEFON 458

Biller Irén átért a vígjátéki szerepkörre A híres pesti primadonna elvált férje színházban

Évek előtt Váradon tűnt fel a csinos, fitos kis színésznő: Biller Irén, aminthogy végeredményben mégis csak Várad a kiróptató fészke csaknem minden magyar színészlehetőségnek. Csak rövid ideig szerepelt a mi színpadunkon, bizony, meg kell vallani nem hódított túlságosan a kezdő primadonna. Aztán Kassára szerződött s ott első sikere az volt, hogy férjhez ment Faragó Ödönhöz, a direktorához.

Abban az időben jöttek a boldos, táncos operettek. Biller fojtó temperamentumához szerencsén tapadtak az extravagáns, vad érzékiségi szerepek, úgy, hogy az új stílus eredeti reprezentánsa lett, aki az első közt fogta fel és értette meg, mit jelent a lífejú, gügyögő, kéjtellelő, félmeztelen hiszterika a modern színpad atmoszférájában. És Biller Irén sikerének szárnyán a fény sebességével jutott Budapestre, ahol szivdöglesztő egyéniségével egy csapásra meghódította a perverz új operettek kultuszában őrgöngyö megeket. Hihetetlen sikerei voltak és a börzei hosszal egyenlő arányban gyarapodtak a művésznő dalai. Biller itt, Biller ott, Biller-frizura, Biller-cipő és autós és villa és válogatás az ősi arisztokrata cimerekben és virágzáró és milliárdos szerződés és hallja kicsikém, ma ne kerüljön elém és minden.

Szóval Biller a sztárok közt is sztár volt, az aranyos, vidám, táncos primadonna. A művésznő nagy M-mel. Igen. Egy megszedült világjáró bátyja. Operett librettisták testére, illatos, karcsu, édes testére írtak szerepet és Zerkovics Billerke hangvételéről álmodott.

És tartott, tartott a népszerűségnek ez az ájult csodája hónapokig és évekig, mindaddig, míg egy esti indispozíció után a művésznő ijedten vette észre, hogy a rendező kissé zavartan köszön, az igazgató idegesen mosolyog rá és a kritika reggel lazította a panegyrikomra hangolt lant hurját. És másnap és harmadnap... és egy szóval a mesébevaló dicsőség hirtelen minden kábulatával és káprázatával oszlani kezdett, amiből sértő mellőzések születtek, sebő színházi híresek a primadonna hangszálairól, aztán pörök jöttek, a primadonna pörölt, a szerződés felbomlott, tárgyalások, szakértők és tetszik tudni, ha egyszer valami inogni kezd, nincs olyan jóbarát, aki igyekezne megszilárdítani, hadd csusszon...

Kétségkívül megrendítő tragikum van abban, ahogy a fiatal művésznő a hírnév irtóerőjéről egyszerre lezuhant. Lezuhant, de nem törte össze magát. A horzsolásokat, amiken bizonyos kéznyomokat is meg lehet figyelni, ugylát-szik kiheverte. És új életet kezd. Merész kanyarulattal az operettek fényes csillaga hirtelen átvádolt a komolyabb prózai szerepkörre.

Ne keressünk különösebb motívumokat, meg lehet érteni, egy csalódott és tört szívet: Biller Irén bekopogtatott elhagyott férjéhez és most Pozsonyban Faragó Ödön színtársulatánál szerepel. Két vígjátéki szerepben lépett fel. A Kicsi cukros és a Kék egér szolgált ke-re-tül, hogy művészi hivatottságát bizonyítsa. A pozsonyi sajtó teljes elismeréssel állapítja meg, hogy a döntő piruett előnyére vált a művésznőnek s az új jövő ígéretét hozta a magyar színpad számára.

Tisztaságot teremtenek a pályaudvar környékén

Maier László dr tisztifőorvos intézkedése

Pár nap előtt az Estilap riportban beszámolt azokról az állapotokról, amelyek a pályaudvaron a szerelvények takarítása körül uralkodnak. Ráműtattunk akkor arra, hogy a máj járványos időkben milyen veszedelmeket rejt magában a piszok, szemét összegyűjtése a pályaudvaron. Cikkünk megjelenése után dr Maier László tiszti főorvos azonnal helyszíni vizsgálatot tartott és megállapította hogy

a vasuti szerelvények takarítása nem felel meg a követelményeknek.

A tiszti főorvos érintkezésbe lépett az állomás főnökével és utasításokat adott, amelyek szerint a vasuti kocsikat az állomáson kívül kell takarítani és az összegyűjtött szemetet azonnal el kell szüntetni.

A vagonlakók helyzetének megvizsgálásával a tiszti főorvos megbízta dr Popa Demeter tiszti orvost és a beérkező jelentés után teszi meg a szükséges intézkedéseket.

Beszélgettünk dr Maier László tiszti főorvossal, aki a következőket mondotta:

— Nyomban az Estilap cikkének megjelenése után vizsgálatot tartottam és megállapítottam, hogy a cikkben foglalt adatok megfelelnek a valóságnak és

a járvány megakadályozása szempontjából sürgős beavatkozásra van szükség.

Utasítást is adtam, hogy a jövőben ne a jelenlegi helyen takarítsák a vonatokat és a szemetet nyomban szállítsák el.

— A vagonlakók sürgős el-

helyezése is elsődrendű érdek lenne és célszerű volna, ha a vasut a most épülő paloták helyett ezeknek a szerencsétleneknek építene hállékat.

Ne szégyelje magát, mert nyert az Estilap sorsolásán

Nincsen ebben szégyen.

Sőt legyen büszke rá.

A szerencsés embernek minden sikerül.

A szerencsés embert mindenki tiszteli.

A szerencsés emberé a jövő.

A szerencsés ember előtt meghajol a világ.

A szerencse sohasem jár egyedül.

Ha az Estilapnál csak egyszer is nyer, minden más dolga is eredményes lesz.

Kérdezze meg csak a szerencsés nyerőket.

És kísérelje meg Ön is.

Ha nyerni fog, az megnöveli az önbizalmát, megerősíti akaraterejét, kitartóbbá teszi, me-

— A tifusziárvány egyébként már csökkenőben van.

A lakosságot újra, meg újra figyelmeztetjük, hogy a tisztaságra ügyeljen. A háztulajdonosoknak különösen ügyelniük kell arra, hogy a vízcsapokba ne folyjon be szennyvíz. Azonkívül a nyitott kutakat haladéktalanul tömjék be.

részebb lesz és többet kockáztathat.

Egész élete megváltozhatik, ha nyer az Estilapnál.

Pedig mindenki nyerni fog, mert mindenki sor kerül.

A hetedik huszezer leles sorsolási ciklus már végefelé jár.

Még csak néhány sorsolási szám jelenik meg.

Húzás szeptember 27-én.

Ha bármelyik sorsolási száma hiányzik, fáradjon el a kiadóhivatalba (Hegedüs Hirlapiroda.)

Még kiegészítheti a gyűjteményt.

Meg van minden sorsiegye?

Ha bármelyik is hiányzanék, erre nézve is felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Hol fogunk lakni májusban?

Titokzatosan készítik elő az új lakástörvényt

Ha az „illetékes ténvezők” Bukarestben csak sejtenék is, mennyi nyugtalanságot és rettegést okoz az egész országban a közelgő május elseje, bizonyára sokkal gyorsabb tempóban igyekeznének nyilvánosságra hozni a lakástörvényt. — Tulzán nélkül állíthatjuk, hogy sürgősebb és égetőbb problémája ma nincs is Romániának. A családok milliói a legnagyobb bizonytalanságban élnek, keresetüket, jövedelmüket nem tudják beosztani, existenciájukat nem merik megalapozni. Mi lesz, ha a kormány mégis felszabadítja a lakásokat?

Mit csinál a vagyontalan, kisjöveldmü családapa? Honnan vesz elő tízezreket házbérre, amikor ma is mindennap heroikus küzdelmet kell megvívnia a megélhetés keserves problémájával? És ha már elő is teremtené a házbért, honnan vesz lakást?

Hiszen a lakosság legnagyobb része még a régi életstandard szerint, a békebeli nyugodt és kedvezőbb viszonyoknak megfelelő lakásokban lakik. Ezeket a lakásokat a legtöbben bizonyára nem tarthatják meg. Hová költöznek?

Hiszen kisebb lakásokban még nagyobb hiány van.

A két szobás lakás illegitim lelépési díja és ujonnan megállapított házbére a mai piaci árak szerint aránylag sokkal magasabb, mint a nagy lakásoké. De mincse is kis lakások.

Ma már konjunktura sincs. Nem lehet számítani a szerencsés hadigazdagokra, akik terjeszkedni akarnak és jelenlegi kis lakásaikat átengedik a valaha jobb napokat látott családoknak.

A helyzetet épen a bizonytalanság élesíti ki a legnagyobb mértékben. Sem a háztulajdonosok, sem a lakók nem tudják mihez tartani magukat. A bukaresti lapokban a legellentétebb nyilatkozatok látnak napvilágot. Egyszer a háztulajdonosokat, egyszer a lakókat nyugtatja meg a miniszter. A legutóbbi hírek arról szólnak, hogy a törvényt előkészítő bizottság egybegyűlt. Kiváló jogászok, bírák, a háztulajdonosok és bérlők megbízottai vesznek részt a törvény előkészítésében. De mindez a legnagyobb titokzatosság mellett történik. Senki sem tudja, milyen elvek szerint akarják megoldani a problémát.

A jogi helyzet ma az, hogy a háztulajdonosok a jövő május elsején visszanyerik korlátlan

Atmeneti kabát
Férfi öltöny
Börkabát
legjobb kivitelben,
legolcsóbb árban

MENDEL

Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 3.

szabad rendelkezési jogukat az összes lakások fölött. Ha újabb törvényes intézkedés nem történik, a háztulajdonosok természetesen élni is fognak ezzel a jogukkal, amelyre már majdnem egy évtized óta várakoznak.

De melyik időpontban? A jelenlegi lakástörvény erre sem ad világos választ. A kérdés az, hogy május elsején felmondási jogukat gyakorolhatják-e, vagy pedig azonnal, minden felmondás mellőzésével kitéhetik a lakókat. Az utóbbi esetben már most kellene tudni mindenkinek, hogy kellő időben intézkedniessék. Mert akkor nem is a május elseje a kritikus dátum, hanem november elseje.

Aki legalább hat hónappal megelőzőleg nem gondoskodik elhelyezkedéséről, az a legdrágább lakberek és lelépési díjak mellett is fedél nélkül marad. És mi lesz a rekvirált lakások és rekvirált szobák százaival? Mi lesz a köztisztviselőkkel, akiket az állam a magántulajdon korlátozásával a polgárság terhére lakáskedvezményekben részesít?

Ime, bizonyos tehát, hogy a lakástörvény már ma aktuális. Nincs igaza annak az állítólagos miniszteri nyilatkozatnak, mely szerint a megoldásra még van idő. Sajnos, Bukarestben nem látják tisztán a helyzetet. Ott már esztendő óta horribilis lakberek vannak. De van konjunktúra is.

A kereseti viszonyok hasonlíthatatlanul jobbak, mint nálunk, ahol az általános elszegényedés, a munkanélküliség, a drágaság napról-napra nehezebb helyzetet teremt.

Ezért lenne szükség arra, hogy a miniszter a kérdés megoldásánál bennünket, vidékieket is meghallgasson. Mi nagyon tiszteljük a bukaresti jogászok jogi tudását, az ottani háztulajdonosok és bérlők önzetlen törekvéseit.

De az bizonyos, hogy ők nem ismernek bennünket. Nem ismerik az itteni életviszonyokat és teljesen idegen tőlük az a gazdasági helyzet, amely a lakáskérdés megoldását befolyásolja. És azért nem is fogják tudni a lakáskérdést elintézni. Ez a törvény is ép olyan lesz, mint a többi.

Pontosan megfelel a bukaresti és a regáti viszonyoknak, de sehogy sem lesz alkalmazható reánk, akik egészen más körülmények között élünk.

A parlamentre sem számít-

hatunk sokat. Tudjuk, hogy a kormány minden törvényjavaslatból politikai kérdést csinál. Pedig éppen a lakáskérdés az, amelyet semmiféle politikai szempontnak sem szabad befolyásolnia.

A legnagyobb bizonytalanság közt így várjuk valamenynyien a döntő szót. És valamenynyünk előtt ott lebeg a nagy probléma: vajon hol fogunk lakni a jövő májusban.

A Dreher-sörgyár „őszű söré”

Bizonyára emlékezetében van még a közönségnek, hogy a Dreher-Haggenmacher sörgyár tavaly ősszel egy új sörfajtát hozott forgalomba „Őszű sör” elnevezés alatt, mely hamarosan közkedvelt lett a sörivók körében.

A Dreher sörgyár elhatározta, hogy ezen speciális sörgyártását és forgalombahozatalát minden évben megismétli és így éppen az ősz első napján megjelent ismét az „Őszű sör” csupán azzal a különbséggel, hogy izre és zamatra még tökéletesebb, mint a múlt ősszel volt.

Felhívjuk a közönség figyelmét ezen sörre azzal, hogy a mai naptól kezdve a gyár eredeti töltésében és elegánsan címkézve minden kávéházban és jobb üzletben kapható.

Fűszerszükségletét az ünnepekre legolcsóbban

Weinstein Testvéreknel

Telefon 216 szeresheti be Iorga (Zöldfa)-utca 15.

Lythinia-gyógyvíz Tamaşau (Paptamási)

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a legjobb hírnévnek örvendő

paptamási gyógy-ásványvízforrást

átvettük és újból üzembe helyeztük. Rendeléseket felveszünk és a helybeli raktárból szállítjuk. Aiknek van üvegjük, sziveskedjenek megtöltés végett a Paptamási ásványvízforrás kezelőségéhez (Tamaşau, Bihar megye) eljuttatni. Az üvegeket megtöltve a legjobb állapotban ügyfeleinknek azonnal vissza küldjük.

Paptamási ásványvízforrás igazgatósága

Bihoreana banképület

Telefon 525 2925

Telefon 376

Zongora engross üzletem kibővítése miatt az összes dísztagyukat régiségeket, bútorokat halálán olcsón elárulom. STERNBERG, Főut 14 sz.

MOZI

— Eszterházy Ágnes grófnő, Ossi Oswald, Willy Fritsch és Szőreghy Gyula játszanak a Dorian-Filmszínházban ma, kedden utoljára színre kerülő „Kalandok útja” című 8 felvonásos pompás vígjátékban, melynek a felvételei Marseillesben és Monte-Carlóban készültek. Előzőleg színre kerül egy kitűnő trükk-film. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Holnap, szerdán, csak egy napig a „Fehér apáca” Lilian Gisch és Ronald Colman-nal, ezen kívül „Főhadnagy úr a feleségem” Harry Liedtke, Mary Kid és Lilian Harvey-vel. Rendes helyárak!

— A nyomorultak I. része ma, kedden látható utoljára, s holnap, szerdán a második rész indul az Atlantic és Apolló mozgókban. A második rész is ép oly érdekiesítően ecseteli Jean Valjean szenvedéseit, megpróbáltatásait, míg végre a megérdemelt nyugalmat, békességet sikerül a maga részére kivívnia. Gabriel Gabrio csodálatosan játsza végig nehézszeret, amelyet ő előtte Zaeonik játszott meg, s itt bontakozik ki Sandra Mitovanoii szépsége, mesteri játéka teljes pompájában, melylyel igazolja azt a helyet, amelyet sikerült magának a film terén kivívnia. A második rész szombatig bezárólag megy.

A Friedmann-koncertre a jegyek már kiválthatók a Musicában

Heyman szinkör

Kedd: Kettős műsor. Fiatalság Bolondság és Aranyhajszja. Szerda: Postáskisasszony. Főszerepben: Corrine Griffith. Csütörtök: Postáskisasszony. Főszerepben: Corrine Griffith. Péntek: Postáskisasszony. Főszerepben: Corrine Griffith.

— Kettős műsor keretében hozza színre a Heyman Szinkör ma este a Fiatalság-Bolondság és Aranyhajszja című nagyszerű amerikai filmeket, melyekben Marie Prevost játsza a főszerepet. A két műsor összesen 12 felvonás. Holnap este nagy bemutató a Postáskisasszony elsőrendű vígjáték főszerepében Corrine Griffith.

Gyönyörű intarziás 3028-1 antik háló szalంగarnitúra és könyvszekrény olcsón eladó Sternbergnél. Főut 14 sz.

Három kereskedő konkurrál egymással. Az egyiknek akad egy jó ötlete és kiakaszt egy táblát:

„Tízszázalék engedmény.”

A szomszéd kereskedő is kiakaszt erre egy táblát:

„Huszzázalék engedmény.”

A harmadik kereskedő, akinek az üzlete a két konkurrens cég között van, szintén kifüggeszt egy táblát:

„Itt van a bejárat.”

A SZERKESZTŐ ÜZENETEI

Boldogtalan. Egész nap, egész éjjel azon töpreng, hogy mitevé legyen. Keresztény hivatalnoknő, aki szerelmes egy zsidó nős emberbe és tudja róla, hogy viszont szereti. Ez nem volna baj, mert a vallási kérdéseken ő könnyen tulteszi magát, hiszen levele szerinti hajlandó kikeresztelkedni az ön kedvéért. De mi lesz vele, ha a mai rossz viszonyok között elválik a feleségétől, mert az üzlet, amiből él, a feleségéé. Itt ütközik össze a szerelem az anyagi kérdésekkel ismét. Mit ér a nagy szerelem, a kölcsönös imádás, a nagy érzés, ha a férfi nem tud kellőképpen gondoskodni imádjáról. Nem lesz az a szerelem olyan halálos, hogy ne lehetne legyőzni. Ki kell ábrándulnia minél előbb, mert, hogy ez később bekövetkezik, az kétségtelen. Mondja ei az édesanyjának nyugodtan az egész esetet és meglátja, ő is azok sorát fogja szaporítani, akik erről a lépéséről lebeszélnek.

T. R. Szalonta. A kívánt amerikai címek következők: John Dawson Rockefeller 4. West 54 th Street Newyork. — Brig. — Gen. Cornelius Vanderbilt 640 Fifth Ave, Newyork. — Henry Ford Dearborn, Michigan U. S. A.

Blau M. Az épületfa tüzetmentés tételére a következő keveréket ajánlják: só, timsót, vízüvegét és molframsavas nátront egyenlő arányban összekeverünk. A keverékhez négyszerannyi olított meszet adunk és ezzel az épületfát háromszor bemázoljuk. Az így kezelt fa nemcsak tűzállóvá válik, hanem sokkal tartósabb is, mint a közönséges épületfa.

Belényesi. Gobelin a szövött kép francia neve. Másnép fonalmozzaiknak is hívják. A szövötnék olyan a szövése, amelynél a vetülékfonalak teljesen eltörik a lánconfonalak és különböző színűekkel képet hoznak létre. A gobelinnél a szövet színe és fonákja ugyanazt a képet mutatja, mindenütt ugyanazokban a színekben.

P. J. 3562. Ha nincs patkányfogója, akkor meg kell etetni a patkányokat. Hozasson a gyógyszer-tárból csillárt, közönséges néven tengerihagymát és azt szeletelje fel. Vízbe, lisztbe kavargatva tészta, abba hentergesse be a hagymát és süsse meg. Ha ezeket a tésztaakat azokon a helyeken lerakja, ahol sok a patkány, a kellemetlen vendégek elpusztulnak. Ha sikerül a patkány fészket felfedezni, akkor puhára tört oleanderlevelekből, homokból és egy kis lisztből készítsen hintőport. Ezt hintse a lyukak elé, sőt be is porozhatja vele a nyílást, patkány azon a vidéken több nem jelentkezik.

— ÖSZI — KALAPUJDONSÁGOK ROTH M. UTÓDÁ-nál

Mama, mi van a kelengyével?

Különös tárgyalás a nagyváradai Táblán

Naiv ember az, aki még azt hiszi, hogy a házasságokat az égből kőtik. Dehogyan is. Beleszól abba a papa, a mama, a nagypapa, sőt még a Pali bácsi is, de nem kis mértékben befolyásolja azt a pénz, még pedig akár van, akár nincs, bizony. Hogy jól van-e ez így, vagy sem, arról sokat lehetne csevegni. Ezuttal azonban nem törjük ezen a fejünket, hanem csak megállapítjuk, hogy a szerelem úgynevezett rózsaszínű köze nagyon sok tövis kerül manapság. Ilyen tövis például az, ha a szülők nem egyeznek bele a gyermekük házasságába.

Vagy az is, ha a szülők (mert ez is megtörténhet), megfedkeznek a kelengyéről. Erről az utóbbi esetről van szó. Egy nagyváradai úri-lány ugyanis bepörölte a tulajdon édesanyját a megígért, de ki nem adott kelengyéért. Ugy-e érdekes? Az eset megértéséhez tudni kell, hogy a szóbanlevő úrilány szülei — amikor azonban a válás történt, a mama közjegyző előtt kötelezettséget vállalt arra, hogy ennek a lányának — férjhez menetele esetén — polgári állásához illő kelengyét vásárol. Ez még évekkel ezelőtt történt s azóta, — hogy hogy nem — anya és lánya között megfeszült a viszony. Csak így érthető meg, hogy a lány, akit különben az apa nevelt, hiába kérte az anyjától a kelengyét, és csak így érthető meg, hogy a lány egy szép napon, bepörölte a tulajdon egyetlen édesanyját.

A törvényszék előtt előadta a lány, hogy sehogysem képes férjhezmenni azért, mert a mama nem akarja a kelengyét kiadni. És felvonták a tanuk is, — régi és új vőlegényjelöltek, akik megerősítették ezt azzal, hogy ők bizony szívesen feleségül vették volna a lányt, ha az a bizonyos kelengye meglett volna. A törvényszék ennek ellenére elutasította a keresetét, egyszerűen azért, mert — mondja a bíróság — a kelengye még nem aktuális. Tessék előbb férjhezmenni s csak aztán perelni!

A lány az ítéletet megfellebbezte, minek folytán az ügy tegnap a Tábla elé került.

Itt aztán dr. Egry Gergely ügyvéd, a felperes képviselője nagy meglepetéssel szolgált. Letett ugyanis az elnöklő dr. Kepes Miklós táblabíró elé egy jegyzőkönyvet s egy anyakönyvi kivonatot, mellyel igazolta, hogy ügyfele az elmúlt hó 15-én házasságot kötött.

Ilyen körülmények között — jegyezte meg az ügyvéd — megdől a törvényszéknek az a megállapítása, hogy a kereset nem időszerű. Ezért kérem a tekintetes bíróságot, méltóztassék a keresetnek helyet adni.

Igen ám, de a bepörölt mama képviselője, dr. Weimann Izso ügyvéd is ott volt!

— Nagyságos uraim! — mondta a felháborodás hangján — Miféle nő az, aki nekem — az anyának, — itt jelenti be, hogy férjhezment? S hogy sértett a n y a i önértetének elégtételt szerezzen dr.

Weimann Izso erőlyesen követelte, hogy a lány jelentse be neki a dolgot, azaz kérje ki tőle előbb a boldogító ígent s csak aztán beszéljen a kelengyéről.

Erre aztán dr. Egry Gergely felvilágosította a bíróságot, hogy a lány igenis bejelentette a mamának az esetet, csak hogy az — kelengye címén — nem akart neki többet adni 10,000 lejnél.

Mire a két fiskális között tanulságos vita indult meg arról, hogy tulajdonképpen mi is az a kelengye: fehérenmü-e csupán, vagy — ez persze a felperes véleménye volt — egyéb toaletteket is jelent, sőt még a lakásberendezést is. Az érdekes vitának az vetett végét, hogy a bíróság elhalasztotta a tárgyalást. Kötelezte ugyanis a lányt, illetve annak ügyvédjét, hogy a házasság megtartását hivatalos formában is jelentse s egyben közölje azt is, hogy — kelengye címén — milyen összegre tart igényt.

Új tárgyalás november elsején lesz hacsak addig a fiatal férj nem talál beszélni a mamával.

A Friedmann-koncert 30-án

Kié az örökség?

Egy végrendelet különös problémája

Riportnak se megvetendő. Sajnos, maga az eset olyan friss, annyira meleg, hogy tartozó pietásból nem markolhatunk bele az újságíró szorításával, amelynek nyomán ritka érdekességek serkednének. Inkább csak jogi felületen igyekezzünk amennyire ma még lehet, a kérdést a maga szenzációs jelentkezésében megragadni, — inkább megközelíteni. Vannak körülmények, amiket az indiszkrécióval sokszor és szívesen vádolt zurnaliszta köteles respektálni, bárha becsületes álláspontja miatt belől a kínok kínjával lakol.

De hogy volna szabad még csak célozni is nevekre, adatokra, amikor igen tiszteltetreméltó nagyváradai családról van szó s bizonyos momentumok kedvezőtlen színben állíthatnának be valakit, akinek egy más társadalomban figyelmet érdemlő sulya van. Az esemény azonban a maga vonatkozásaival oly vonzóan érdekes, hogy nincs verbeli újságíró, aki ha lehetősége van, a közlésmegtagadásra mi sem vagyunk képesek s ezért elmondunk arról, amit apróra tudunk annyit, amennyit kegyeletünk és izlésünk megenged.

Az eset előzményei néhány évre nyúlnak vissza, amikor Budapesten meghalt egy régi nagyváradai patricius. Előkelő ember volt, ha nem is dúsgazdag, de sok megpróbáltatás után is jó módu, leiben felbecsülve a vagyona.

1922-ben közel két és fél milliót reprezentált.

Halála idején fia, akivel 1916 óta nem érintkezett, külföldön élt. Azt kell mondanunk: új életet kezdett egy meglehetősen gondtalan fiatal-

ság után. A háborúban galíciai táborozása alatt ismerkedett meg egy lánnyal, aki pénztárosnő volt s édesapja kifejezett tiltakozása ellenére a hadjárat második évében nőül vette kedvesét. Egy hónap később súlyosan megsebesült Volhyniában s rövid hanyattatás után a nagyváradai csapatkórházba hozták. Édesapja nem békült ki vele, bár viszonyuk enyhült s háztartására némi apamázst kapott, amit előbb megtagadtak tőle. Felépése 1918-ban

gyermekágyi láz következtében meghalt.

Szolnokon, a fiatal férj pedig a leszereles után nemsokára elhagyta Magyarországot és egy fogságból hazatért.

oroszt tiszt barátjával a távol Keletre ment.

Ott érte édesapja halálának híre s megható levelekben eseteit gyászolva fájdalmát. Helyzete igen kedvező volt odakint, amerikai prémkereskedőkkel lépett szerencsés összeköttetésbe és üzletei teljesen elfoglalták. A régi, azt lehetne mondani kissé könnyelmű fiatal ember megkomolyodott és a buszines lett az életelme. Arra nem is gondolt, hogy egyhamar hazatérjen, de a hatóság idézése ráta-lált odakint s ez az írás hazacitálta a hagyatéki tárgyalásra.

A tárgyalásokat távollétében tartották meg, mert a messzi Kelet vándora csak most, 1926 augusztus 20-án tért vissza családjához, mely Budapestre költözött. Azaz a családjának tagjai közül már csak nagynénje él, elhunyt édesanyja nővére, aki most vele együtt Váradon tartózkodik.

Jelentkezett Budapesten a

Biztonsági szerződés a balkáni államok közt

— Budapesti tudósítónk távirata —

Londonból jelentik: Diplomáciai körökben azt a körülményt, hogy a görög külügyminiszter Genfba érkezett, úgy magyarázzák, hogy ez a balkánfélszigeti külügyminiszterek előzetes megbeszélésének kezdetét jelenti, mely a balkáni államok biztonsági szerződéseinek előkészítését célozza.

Kínaiak ágyuztak egy amerikai hadihajót

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Kínában ismét a végsőkig kiélestedt a hangulat az amerikaiak és az angolok ellen. A Jang-Cse folyón horgonyozó „Pigeon” nevű amerikai ágyúszádot

a partról ismételtén lőtték

lázadó kínai csapatok. Három amerikai matróz megsebesült. A hajóról gépfegyverekkel viszonozták a tüzelést.

Három jelöltje van a budapesti főpolgármesteri széknek

— Budapesti tudósítónk távirata —

Budapest törvényhatósági bizottsága egy választmányt küldött ki, amely a főpolgármesteri jelölést volt hivatva megjelteni. A jelölő választmány tegnap Gaár Vilmos nyugalmazott kuriai bíró elnöklésével háromnegyed órai tanácskozás után Budapest főpolgármesteri állására egyhangúlag,

rangsor nélkül Ripka Ferencet, Bárczy István dr. Sipőcz Jenő dr. volt főpolgármestereket jelölte. A többi pályázó jelölését mellőzték. A főpolgármesterválasztást szeptember 29-én tartják meg, az alpolgármestereket pedig október 13-án választják.

gyámügyi hatóságnál, ahol ismertették vele édesapja végrendeletét.

Az egyetlen fiúnak adjuk át most a szót:

— Ami engem illet — mondja nekünk — igazán nem reflektáltam örökségre, de bármily fájdalmas, hogy mondanom kell, nagyon szívenütött, hogy apám nem úgy aposztrofál testamentumában, amint egy fiú várhatja szülőjétől. Mert én soha nem vételtem apám ellen, istenem, fiatal voltam, szerettem élni s nézeteink nem egyeztek. Egy apa nézetei és egy fiúé! természetes! És már most a végrendeletnek van egy passzusa: „Egyetlen fiam letért arról az útról, amelyet áldozatos tanítatása és neveltetése jelölt számára és vigadozó életmódjával megtagadta tisztes őseinek emlékeit...”

Sohase tagadtam én meg kérem senkinek az emléket, igaz, hogy olyan gondolkodásu ember vagyok, hogy

az élővendő unokákról többet tartok, mint az elmúlt ösökről,

de szégyent nem hoztam nemzetiségemre. És most azért igényt támasztok az egész hagyatékra, amelyet ezidőszent egy jótékony egyházi intézmény tart a kezében.

— Milyen alapon?

— A végrendelet, amelynek az ügyvédem szerint több alaki hibája van, azt mondja:

... tehát 150 millió koronát tevő ingó és ingatlan vagyonomat a... rendre hagyományozom... Ebből a fiamnak adjon annyit, amennyit akar.

Elmentem a rend előjáróihoz és bejelentem, hogy az örökségre

csorbitatlanul igényt tartok és jogaimat érvényesíteni kívánom. Igen barátságosan fogadtak s jogi tanácsosuk bevonásával tárgyaltak. Felajánlottak nekem 50 milliót készpénzben. — Teljesítjük jó atya óhaját,

mi ennyit akarunk adni, így határoztunk. Amire én csak a fejemel ráztam és azt mondtam:

— Apám rendelkezését félreértik. A végrendelet világosan kifejti: fiainak adjanak amennyit akar. Vagyis

amennyit én akarok,

amennyit a fiam akar. Hallani sem akarnak róla s arra az alapra helyezkedtek, hogy apám a rendet nevezte meg örököséül, tehát a rend akarata irányadó. Én megfordítom a dolgot, én az egész örökséget akarom s 50 milliót felajánlok, jó szívvel a különben igen kiváló és tiszteletet érdemlő intézménynek. És ügyvédem útján megátadtam a végrendeletet...

Arany ajándéktárgyak KALMANNAL!!

Dörkeztűk garantált minőségben
ANTILOP női
203 lei Kertészné
-nél Avram Iancu (Kossuth)-utca 2.
(Sas kávéházzal szemben) 2998-3

**Kerékpárt,
varrógépet**

legolcsóbban cserél,
elad és javít a

**KALENDA
cég**

Üzletelhelyezés

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy régi jóhírnevű

óra- és ékszerüzletemel

a Sas-Passagéból **Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi)-ut 6. szám alá** Orsolya-zárda-épületbe **helyeztem át.**

Mindennemű **óra**, ugyisint **arany, ezüst és bronz-ékszerek** nagy választékban.

Óra és ékszer **javitásokat** gyorsan és pontosan eszközölök.

További szíves partifogást kér tisztelettel

Kepes Dezső

órák és ékszerész 3015

**Motor kerékpárok
kaphatók**

Motorok és minden mechanikai munka precíz javítását legolcsóbban vállalom.

**Bedekovich
műszerész**

Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 17.

Mi újság?

Lehullott a rezgő nyárfa...

Radics Béla Blaha-estjének keretében bucsuzik el Soós Mihály is.

Egy monstre cigányzenekar élén amelyben Bura Károly és Bura Sándor is muzsikálnak, jelenik meg csütörtök este Radics Béla a leghíresebb magyar primás, a nagyváradi közönség előtt.

Radics Béla a királyok cigánya már muzsikált tavaly egyszer Nagyváradon, s akkor néptömegek vonultak fel valószínűleg, hogy megajánlássák, amikor Radics eljátsza szívmemarkolóan szép magyar dalait. Jósika Mici, aki néhány nap múlva elhagyja Nagyváradot, hogy temesvári szerződésébe menjen, a Blaha-est keretében, mint énekesnő lép utójára a nagyváradi publikum elé. — Szereplésén kívül különös érdekességgel bír egy nagyon szép és nagyon tenetséges urilány, Demetrovics Boske lehelése, aki szintén Blaha Lujza legszebb dalait fogja énekelni. Nagyvárad régi kedvence, Betegh Béni lép még fel, s ugyancsak a Radics-Blaha-est keretében mond bucsut a közönségnek Soós Mihály, a legkedveltebb színész, aki évek óta itt járt. Soós Mihály Török Rezsőnek „Szarzság” című viharosan nevetető paraszt-komédiájában bucsuzik. Az a közönség, mely szívesen halgatta mindig derűs mókáit, ennek az igazán tehetséges színésznek, biztos, hogy meleg ünneplésben fogja részesíteni őt is.

* Orvosi bizonyítvány kell iskolába való beiratkozáshoz. Major László dr. tisztí főorvos értesíti a város közönségét, hogy az iskolai tanulókat csak akkor lehet beírni az iskolába, ha egy olyan orvosi bizonyítványt mutatnak fel, a melyben igazolva van, hogy a tanuló családtagjai fertőző betegségben nem szenvednek. — Érvényesek erre a célra a magángyakorló orvosok bizonyítványai is. Fentebb jelzett bizonyítványokat a városi tisztí főorvosi hivatalban mindennap délelőtt 8—10 óra között adják ki.

Ezüsti díszdíjak KALMANNAL 2

* A Bérlok Szövetsége f. hó 22-én a Fröhlich-féle vendéglőben 25-én a Lloyd kávéházban és 29-én az Európa étteremben este 8 órakor propaganda gyűléseket fog tartani lakók tömörítése céljából. Kérjük a bérloket, hogy ezeken a gyűléseken minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. A Bérlok Szövetsége.

A Dreher-Haggenmacher
sörgyár

extra special

Őszi söre

most került forgalomba.

Mindenütt kapható.

2466

* Csöndben ülte meg Olaszország a szeptember huszadiki nemzeti ünnepét. Rómából jelentik: Szeptember huszadikán volt ötvenhat éve annak, hogy az olasz király csapatai bevonultak a pápai állam székvárosába, Rómába és az Örök Várost az egységes Itália székesfővárosául proklamálta. Ez a nap, a Veni Settembre az olaszok nemzeti ünnepe, amelyet az idén csöndben ünnepeltek. Este a város ki volt világítva, de a máskor szokásos ünnepek elmaradtak. A hazafias testületek ma megkoszorúzták a Porta-Piain levő emlékművet.

* Megnyílt Tibor Ernő képzőművész kiállítása. Tibor Ernő olaszországi képeiből rendezett kiállítása nagy érdeklődés mellett nyílt meg a Heyman kertben. A rendkívül gazdag impressziókkal telt kiállítás, ragyogó színpompáját árasztja a művész olaszországi útjának. A vernisázsán máris több képét megvásárolták a kitűnő Tibor Ernőnek.

* Be kell íratni az iparos tanoncokat. Popa Mihály, a városi rendőrség, mint I. fokú iparhatóság főnöke nyelmezeti az összes tanonctartó iparosokat, hogy tanoncaikat a legelőbb időn belül irassák be, az alsófokú kereskedelmi iskolába, mert ellenkező esetben a be nem íratásért a munkaadó lévén felelős, meg fogják őket büntetni.

x Moderne Welt legújabb száma megérkezett a Hegedüs Hirlapírodába. Ára 100 Lei, az előző havi számot ingyen mellékelik.

x Oláh Imre hangversenyzenegora-lángoló lakását áthelyezte a Ciprian Porumbescu (Szentpéteri) utca 1. szám alá. Otthon található délelőtt fél 10 óráig és este 7 óráig.

* Az éttermi és kávéházi munkások folyó hó 23-án, csütörtökön éjjel 2 órakor taggyűlést tartanak a Munkás Otthonban. A napirend fontosságára tekintettel minden tag pontos megjelenését kéri a Vezetőség.

x Hegedüs tanítást vállal akadémiai módszerrel Grosz István zenetanár, Str. Milerand (Arany János-u.) No. 6.

x Im Ural, orosz foxtrott ujdonság 15 Lei Hegedüsénél.

x Vizum, gyorsan, pontosan a Hegedüs Hirlapírodában. — Telefon 458.

10

Lei egy divatlap
a Hegedüs Hirlapírodában.

Cime:

Lyons Frauenwoche.

A férj későn jön haza. A feleség felébred álmából s megkérdezi:

— Hány óra van?

— Egy óra...

Ebben a pillanatban az óra háromat üt.

A férj elkéseredetten oda szól:

— Jól van, jól... Már én megmondtam, hogy egy óra, feleséges háromszor ismételni.

**Kitűnő asztali bor
1 liter**

továbbra is

18.— lei

Vasile Conta (Halász)-utca 43.

ZONGORA

**és HEGEDÜ-
ISKOLÁK
GYAKORLATOK**

és bármilyen más zene-művek leggyorsabban beszerezhetők a

Hegedüs

Hirlapiroda

zenemű osztályában

ORADEA. Vidéki rendelések aznap elintéztetnek

Szabónók!

férfiszabók!

kalaposnók!

cipészek!

Az őszi saison divatlapjai megérkeztek.
10 százalékos engedmény az előirt árból

Hegedüs Hirlapiroda

Fiat autó a legelterjedtebb!! — Miért?
Megmondja a **VELOCITAS** garage, Clorogari (Uri)-u. 14. Telefon: 1003.

Nyolcszáz halottja és számtalan sebesültje van a floridai orkánnak

Ujabb részletek az amerikai Riviera pusztulásáról

— Az Estilap eredeti távirata —

A floridai partvidék borzalmas pusztulásáról csak most érkeznek újabb megrökönytető részletek. A szörvényszerűen érkező táviratokból megállapítható, hogy évszázadok óta ilyen arányú katasztrófa még nem pusztított ezen a vidéken. Miaminak, a gyönyörű amerikai tündérvárosnak déli partvidékeit csak repülőgéppel lehet megközelíteni. Mind elpusztultak. A mentőexpedíciók hajón és repülőgépen indultak el a katasztrófa színtereire, kötszereket és élelmiszereket szállítanak, mert az éhínség már is ijesztő mérveket kezd ölteni.

A repülőgépek után érkezett első hírek

egyre több halottról számolnak be. A sebesülteket össze sem lehet számlálni. Az egész partvidék csupa rom, csupa omladék. Egyetlen ház nem maradt épen. Kiderült, hogy a ciklon hatvan mérföldnyi körzetben dühöngött.

A vihar iránya keleti volt, végig az egész Florida tartományon. Amerre az orkán eljutott, mindent lerombolt.

A repülőgépek megállapították, hogy hatvan mérföldnyi körzetben minden romhalmazzá vált. A forgószél New-Orleansnak vette útját. Onnan

a Missisipi torkolata felé haladt. Az orkán még mindig dühöng jelenleg Pensacola felé száguld.

New-Yorkból táviratozzák, hogy az orkán megérkezését Pensacoleban éjféltre várják. Leírhatatlan pánik uralkodik az egész környéken. A hatóság figyelmeztette a lakosságot a közelgő veszélyre.

Minden óvintézkedést megtettek, de a lakosságot nem lehetett megnyugtatni. Ebben a pillanatban még nincsenek hírek a ciklon megérkezéséről.

Baltimorei értesítések szerint a miami kikötőbe az összes hajók elpusztultak. A palmbeachi orkán

halottainak száma nyolcszáz, a sebesülteket nem lehet megszámlálni.

Mint Kalkuttából táviratozzák, a pengáli kikötőben is nagy vihar dühöngött. Egy indiai gőzös kétszáz utassal megfeneklett.

Csak huszonhat embert tudtak megmenteni, százhatven a tengerbe fulladt.

A vihar a kikötőben még más nagy szerencsétlenségeket is okozott.

nek nemcsak azok, akik szabadulni akarnak a pénzüktől, hanem azok is, akik pénzt akarnak szerezni. A „félvilág”, melynek határai felfelé is, lefelé is teljesen elmosódnak, Floridába szállítja legsebbebb hölgyeit, természetesen a legszebb toalettekben, melyeket előzően kiállítanak a Fifth avenue vagy a Madison avenue legdrágább üzleteinek kirakatában.

Minden szélhámos bankár és minden még szélhámosabb spekuláns Floridába siet üzletet kötni.

s költsékezésével természetesen el akarja kápráztatni kiszemelt áldozatát, ki ott lenn, a pálmák árnyékában s a legdrágább és legragyogóbb nők fényében természetesen nem oly hidegen számítgatja a dollárokat és centeket, mint otthon az iffice-ában és könnyebben bedől...

A legkitünőbb italok és legnagyobb játékbárlangok is kitünően hozzájárulnak az emberek szórakoztatásához. És miután itt csak meg kell találni az emberek gyenge pontját és már dől belőlük a pénz, — minden üzlet virágzik Floridában s a tyukszemvágótól a bankárig mindenki részegre keresi magát. A boltberek tehát magasabbak, mint Newyorkban s a házak és a telkek értéke mesés.

Befelé terjeszkedni nehéz, mert a talaj mocsaras, — de különben is a gazdag vendég tengeret akar látni, erdőt-mezőt Texasban is találna eleget. Tehát csak kifelé, a tenger felé lehet terjeszkedni.

Feltöltik a tengert, amíg csak lehet,

alkalmi kerül is, mert minden kifizeti magát. S ha már olyan mély a víz, hogy feltölteni technikai lehetetlenség: hatalmas vasbeton-kockákat készítenek, melyeknek a belsejében levegő van, — ezek usznak a tenger felszínén s három-négyszázat egybekapcsolva vaspántokkal és kapcsokkal — előttünk az uszó sziget, melyen egy-kettőre elkészülnek a legkitünőbb Rabitz-falakból a pompás vendéglők, tánctermekek, mozik és egyéb mulatóhelyek...

1924-ben és 1925-ben a szédítő floridai reklám megörjítette az egész Amerikát: mindenki „ingatlan” vásárolt Floridában a legsebbebb parcellázási térképek szerint — ha mindjárt kilométeres víz volt is a telken, s ha az ingatlan háromszáz kilométerre volt is a legközelebbi tengerparttól és a legközelebbi kunyhótól.

De aztán sok-sok milliárd dollár uszott el az idei floridai krachon

s Amerikában semmit nem átkoznak ma annyian, mint Floridát.

Florida lakossága

Florida körülbelül 150.000 négyzetkilométer. Lakossága 1.000.000 és minden nyolc lakosa közül három feketéből. Az egész ország egy nagy félsziget, melyet korallok építettek fel: ezért magasabb a szegélye, mint a félsziget egész területe.

Dr Lázár Aurél lemondott a városi tanácstagságról

A megyei tanács közgyűlésének előkészítése

Mint ismeretes, a megyei közgyűlést október elsejére hívták egybe. A közgyűlést előkészítő bizottságok ma délután Jacob József prefektus elnökletével ülést tartottak. Az ülésen a megyei tanács összes bizottsági elnökei részt vettek és megállapították az egyes bizottságok által fel dolgozandó anyagot.

Jacob József prefektus nyitotta meg az ülést, üdvözölte a megjelenteket és rámutatott a bizottságok munkájának fontosságára.

Dr Lázár Aurél és Radu

Jakab tanácsstagok bejelentették, hogy készek az esküt letenni.

Dr Lázár Aurél ezenkívül bejelentette, hogy városi tanács-tagságáról lemond és a megyei tagságát tartja meg.

Az így megürülő városi tanács-tagságot a pótagok sorából fogják kiegészíteni.

Ezután dr Andru Szevér a megyei tanács elnöke hosszabb beszédben vázolta a bizottságok hatáskörét.

Lapunk zártakor az ülés folyik.

Egy uriasszonyt elütött az autó a főutcán

Ma reggel a korzó járókelői közt nagy riadalmat keltett egy vágató automobil, amely az Angyal-drogueria előtt teljes sebességgel felhajtott a gyalogjáróra és a Barna Jenő üzlete előtt elütötte Fasie Sándor rendőrtisztviselő nejét. Az autón Ar. 381. rendszám volt és utasa egy egyenruhás vidéki rendőrkomisszár volt. Az autó megállítás nélkül vágatott tovább, a könnyebb sérülést szenvedett

uriasszonyt bevitték az egyik üzletbe, ahol nyomban megvizsgálta az orvos és megállapította, hogy kisebb zúzódásokat szenvedett. Marcus István rendőrprefektus az esetről külön jelentést tételezett magának és szigorú utasítást adott, hogy a beálló esőzések folytán nedves, csuszós talajon autók és biciklik csak lépésben hajthassanak, hogy minden nagyobb bajt elkerülhessenek.

Az elpusztult Florida — az Újvilág Szodoma- és Gomorhája

Egy nagyváradi kereskedő, aki alaposan ismeri Amerikát, így írta le nekünk az orkán-pusztította vidéket:

Miami

először is nem Miami, hanem Májami, mert ennek a vidéknek őslakói, a szemínole indiánok ezt a nevet adták és ha a Májami szót az amerikaiak nem tudják más-ként leírni, mint így: Miami, — arról az indiánok nem tehetnek.

Továbbá Florida, melyet a spanyolok azért nevezték el így, mert virágvasárnapján fedezték fel, nem ország, hanem egy óriási mocsár, amelynek szélein van egy kis szárazföld. A mocsár tele van öt-kilós békákkal, vízi kigyókkal, alligátorokkal és a legveszedelmesebb telekspekulánsokkal.

Miami annak köszönhetette létét, hogy

Newyorkban, bár ez a város Nápolyiál egy vonalban fekszik, többnyire rettentő hideg a tél.

Kanadától Newyorkig sik területen fut a téli szél és csotkeményre fagyasztja a földet és a legtöbb ember szívét. A nagy fagy megérkezését huszonnégy órával előre jelzi a meteorológus (ki ha kétszer elhibázza a jóslatát, el van

bocsátva) s a délre induló vonatokat a hideg megérkezése előtt megrohanják a vagyonos emberek. Ez olyan általános szokássá vált, hogy aki télen nem megy Európába a Rivierára, vagy legalább Floridába, az nem számít a társasághoz s éppen úgy nincs valami különös hitefe, mint annak, akinek egyetlen műintézetnél sincsen költséges szívbéli érdekeltsége.

Tehát le kell menni Miami-ba, vagy az olcsóbb Palm-Beachbe, vagy a még olcsóbb Jacksonville-ba és anizkszokat kell írni az otthonmaradt üzleti barátoknak és konkurrenszeknek: „Itt vagyok!” Az igazi gazdagok közzététeik az újabb fényképeket: „uszónadrágban a parton, karácsony napján!” A művészno vagy más nevezetes nő a milliómosoknál elengedhetetlen az ilyen felvételeken is. A hölgyek a tengerben vétetik le magukat, amint a vízbe állított asztalkánál, szintén a vízben ülve, uzsonnáznak...

A drága Miami

Miami persze „tárt karokkal várja a jómódu vendégeket: a számla miatt rezonirozni itt igazán nem lehet... A legolcsóbb szoba tíz dollár naponként, egy szerény ebéd öt dollár.

Természetes, hogy odaseregleg-

Tilkos villanycsengőket
szakszerűen tervez és szerel

Friedmann
villanszerelő

Piața Unirii 16. sz. alatt
Telefon 868.

Mosse 3021-3

Gyermekkoksi

ernyők, gummizások,
szakszerű javítások 2868
Szöke Miklós gyermekkocsi
üzemében
Piața Unirii 16.,
Saguna (Kapucinus)-utca sarok.

Sok pénzt megtakarít, ha
fűszer- és csemege-árut

Andru-cégnél

vásárolja be I. C. Brătianu
(Szaniszló)-utca 1. 2919-2

FIGYELEM!

Kefe- és ecsetáru

mivel saját gyártmányaim, náim sze-
rezhető be legolcsóbban **Siern S.**
Endre festék, kefe üzlete Str. Nicolea
Iorga (Zöldfa-utca) 10. 2406

Tüzifa és kőszén

szükségletét a legjutányo-
sabb árban beszerezheti

"SYLVANIA"

tüzi a- és széntelepnel

Horia (Báthory)-utca 26.

Telefon: 708. 2921

VIZUM

gyorsan, pon-
tosan a Hegedüs
Hirlapiro-
dában.
Telefon: 45.

Budapesti utamról hazatér-
ve, angol és francia női di-
vat-szalonomat megnyitot-
tam. Ruhákata legkényesebb
izléseknek megfelelően és
jutányos árban készítek.

Özvegy Atlaszné
Delavrancea (Ritoók Zs.)-u. 33-a

Zeneművet

és bármilyen iskolai tan-
anyagot gyorsan, pon-
tosan és legolcsóbban a He-
gedüs Hirlapiroda zenemű-
osztályában szerezheti be.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szóból 40 lel. Egy szó 4 lel
vastag betű 8 lel. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lel.
Állást keresőknek 50 % engedmény.

LEVELEZÉS

„SZEMÜVEGEM 28” jelígre
írtam. 673

„IGAZGATÓ 1001”-nek levelet
írt „Rachel”. 674

CSODABOGARAM! Végtelen
boldoggá tettél Angyalom. Ma
délután háromtól várom felhíváso-
dat. Sok, sok csók a Te Cigányod-
tól. 676

„SIMPLON 2” Levelének na-
gyon megörültem. Sokszor vissza-
álmodom az eltöltött napokat. Mit
csinál? Gondol-e rám? Nagyon jól
esne, ha néha-néha levelet írna. 675

CAPSA. Tudod, hogy nagyon
megnyerted a fogadást, jövőre Csi. 678

LAKÁS

3 szobás, modern, komfortos
parkettes új magánház, Ferdinánd
király (Rákóczi) utra nyíló új ut-
cában, szép kerttel azonnal átadó
650.000 leiert eladó. Delavrancea
(Ritoók Zsigmond) utca 32. Bá-
lint. 662

KÉTSZOBÁS butorozott szobát
fürdőszoba használatlalt keres ház-
aspár havi 4000 leiert. Ajánlatot
levélben „T. 4000” jelígre Hege-
düs hirlapirodába kér. 649

Okmányok

INTELLIGENS urilány, német
és zongora tudással, vidékre ne-
velőnőnek azonnal elmenne. Le-
velet „Intelligens” jelígre a He-
gedüs hirlapirodába kér. 565

ANGOL tanárnő, Miss Macmas-
ter tanítványokat elfogad. Megbe-
szelések lakásán, naponla 5-7
között. Ferdinánd király (Rákóczi)
ut 55. I. em. 5. 680

URILANYOKAT félév alatt
varrni tanít, özv. Atlaszné, Delav-
rancea (Ritoók Zsigmond) utca
33-a. 683

ALKALMAZÁS

TISZTESSÉGES mindenek lányt
keres 2 tagu család. Hegedüs Fer-
dinánd király (Rákóczi) ut 10. íszt
bal. 647

KERESKEDELMIT végzett per-
fect gyors gépiró, könyvelő, biz-
tosításban és faszakmában jártas,
szerény igényű, irodai, raktárnoki
vagy utazói állást keres. Cimet
Hegedüs hirlapirodába kér. 646

URINÓ plebánián vagy magános
urnál házvezetőnői állást keres,
ahol állandóan lehetne. Levelet
„Rendes” jelígre a Hegedüs hir-
lapirodába kér. 623

KERESEK perfect szobalányt
azonnali belépésre. Director Pac-
simade, Ferdinánd király (Rákó-
czi) ut 9. 677

GYERMEKGONDOZÓNÓT, jó
bizonyítvánnyal, magas fizetéssel
2 éves kisleány mellé azonnalra
keresek. Dr Hegedüs, Baross-u. 11.
683

JÓ megjelenésű ügyes kiszolgáló
leány azonnal felvétetik. Grosz
vendéglő, Jorga Miklós (Zöldfa)
utca. 684

SZOBALÉANYT urihelyről,
éves bizonyítvánnyal, 2600 fizetés-
sel fogad: Parkszálló. 682

VOLT városi tisztviselő, intelli-
gens 30 éves, nőllen, megfelelő
állást keres, azonnali belépésre.
Szíves megkeresést kér, „Vidéken
lakom” jelígre a Hegedüs hirlap-
irodába. 588

ÖNALLÓ angol és francia varró-
lányok felvétetnek. Auspitz és M.
Keller Jenny divatszalonba, Hey-
man szinkör. 687

TANULÓ varrólányokat felvesz
az Atlasz-szalón, Delavrancea (Ri-
toók Zsigmond) utca 33-a. 689

Érdekes könyvek a Hegedüs Könyvtárban

Ossendowski: Emberek, állatok
és Istenek 2654
Sven Hedin: Pekingtől—Mosz-
kváig 3040
Dr Szabó L.: Igazi Amerika 3114
Bonkátó: Orosz irodalom tört. 3089
Curtius: Új Franciaország iro-
dalmi utörői 3086
Ludwig E.: Napoleon 3054
Mereskowsky: Tolstoj és Dosz-
tojevsky 2791
Papini: Krisztus története 2879

Szereli az utlejárásokat? Akkor ezeket olvassa:

Amundsen: Északi útja 676
Dél sark meghó-
dítása 2014
Zboray: Örök nyár hazájában 2365
Shakleton: Dél 2340
Mittelholzer: Repülőgépen az
északi sark felé 3189
Pászor Á.: Amerika Kanadá-
tól—Panamáig 2350
Cook: Világtenckereken át 2017
Ruhárszky: Egyipton 2253
Torday: Afrikai emlékek 2283

Beiratkozni lehet mindennap 40 lel olvasási díj egy óra

JOBBS mindenek szakácsnő le-
res azonnal kis család. Atlasz-
Delavrancea (Ritoók Zsigmond)
utca 33-a.

MINDENESNEK jobb leány le-
családhoz azonnal beléphet. Sa-
gál, Alexandri (Teleki) utca 22.

ÜGYES varróleány és tanu-
felvétetnek. Goldberger Irén, Ca-
ragiale (Nyárfa) utca 1.

KIFUTÓ fiut felveszek. Börjén-
Rt. Ferdinánd király (Rákóczi)
5. szám.

ADÁS-VÉTEL

GOJDU liceum II. osztályu (ro-
mán sectio) tankönyvek, jókarba-
bekötve, olcsón eladó. Cim Hegedüs
hirlapirodában.

FARKAS Pál: Imrefalvi leány
cimű könyvet megvételre keresek.
Cim a Hegedüs hirlapirodában.

MINDENFÉLE színes kézimű-
kák készítését, goblent, kelé-
stib. jutányos áron elvállalok. Cim
a Hegedüs hirlapirodában.

PIANINÓT megvételre keres
Hegedüs hirlapiroda. 610

WELLS-től a Láthatatlan em-
bert, megvételre keresem. Cim
Hegedüs hirlapirodában. 649

KOMPLETT hálószoba butor-
háztartási cikkek és egy hat sze-
mélyes „Fischer” márka szervíz
elköltözés miatt olcsón eladó. —
Szaploneczay rendőrtisztviselő.

KETTŐS szállóprés eladó. Érte-
kezni lehet Ille Jánosnál, Olteni
(Csengery) utca 2-a. Reggel 8-9
órákor.

HASZNALT üzleti berendezés
minden elfogadható áron sürgősen
eladó. Megtekinthető Tace Jones-
cu (Körös) utca 15. udvarban. Ér-
tekezni dr Bock ügyvéd, Vulcan
József (Nagy Sándor) utca 17. 686

EGY nagy ebédő csillár eladó.
Templom-tér 8. Kohn. — Ugyanott
eladó egy jól beült téli kabát 16-
18 éves fiúnak. 692

KÜLÖNFÉLÉK

FORDITASI iroda vállal teljes
preciz fordítást magyarból román-
ra és románból magyarra. Megbi-
zásokat közvetít a Hegedüs hir-
lapiroda. 637

BALAZS Gyuláné értesíti üzle-
ti feleit, hogy nyaralásából hazaér
kezett és ingatlan, lakásközvetítés
butorozott lakások, üzleti ügyek-
ben 9-1-ig fogad. Jorga Miklós
(Zöldfa) utca 21. Telefon 315. 681

TALALTAK Id. Varga János
névre szóló Népszöveiségi Hite-
lőszövegkezi befizetési könyvet.
Atvehető a Hegedüs hirlapirodá-
ban. 696

ASZÓDI-nál

**Méz-
vásár**

akác és hárs
idei friss
pergetés kgja
40 lel
friss teavaj

Aszódinál, Sas-palotában

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.